

Motion till riksdagen 2025/26:1477

av **Kadir Kasirga m.fl. (S)**

En stark kriminalvård

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att införa ett generellt stopp för klientnära ensamarbete inom Kriminalvården och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör öka takten i utbyggnaden av häkten och anstalter för att möta dagens behov och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör låta utreda möjligheten att arbetsgivaren tillhandahåller ändamålsenliga arbetsskor för kriminalvårdare och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Kriminalvården arbetar strategiskt med utbildning och kompetensutveckling för sina anställda och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalvård som huvudregel ska bedrivas i Sverige och att anstaltsplatser utomlands endast är en tillfällig lösning medan Kriminalvården bygger ut, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Kriminalvårdens huvuduppgift är att minska återfall i brott och göra samhället säkrare. Denna målsättning bygger på en humanistisk grundsyn om att människor kan förändras och rehabiliteras. För att lyckas med detta krävs en professionell och välfungerande kriminalvård. Tyvärr har de senaste årens snabba expansion lett till stora utmaningar. Överbeläggning på landets häkten och anstalter är i dag mer regel än undantag, och bemanningssituationen är på en kritisk nivå. Personalomsättningen är hög, och den bristande personaltäckningen leder till allvariga arbetsmiljöproblem, inklusive utbrett ensamarbete. Dessa problem pekades bland annat ut i fackförbundet Sekos rapport från 2023, "Satsa på personalen".

En stabil personalgrupp är avgörande för en effektiv kriminalvård. För att uppnå detta måste villkoren på arbetsplatsen förbättras. Det handlar om säkra arbetsförhållanden, adekvata arbetskläder och en personaltäthet som möjliggör ett professionellt bemötande och en trygg arbetsmiljö.

Förutom att förbättra arbetsmiljön måste Kriminalvården också ha rätt lokaler för att möta det ökande antalet intagna och undvika överbeläggning. En annan avgörande fråga är att säkra Kriminalvårdens kompetens på lång sikt. En satsning på utbildning och kompetensutveckling är nödvändig för att personalen ska kunna hantera den ökade komplexitet som följer med det stora inflödet av intagna.

Samtidigt måste Sverige behålla kontrollen över sin egen kriminalvård och inte utlokalisera anstaltsplatser till utlandet. Detta är avgörande för att säkerställa att intagna rehabiliteras enligt svenska lagar och värderingar.

För att möta Kriminalvårdens utmaningar krävs därför åtgärder som fokuserar på personal, lokaler och kompetens.

Kadir Kasirga (S)

Jytte Guteland (S)

Lawen Redar (S)

Markus Kallifatides (S)

Daniel Vencu Velasquez Castro (S)

Anders Ygeman (S)

Mirja Räihä (S)

Annika Strandhäll (S)